

Βρυξέλλες, 12.12.2019
COM(2019) 623 final

2019/0273 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για
την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (εφεξής: «κανονισμός για την επιβολή» ή «κανονισμός»)¹. Στόχος της εν λόγω τροποποίησης είναι η προστασία των συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο διεθνών εμπορικών συμφωνιών σε καταστάσεις κατά τις οποίες τρίτες χώρες θεσπίζουν παράνομα μέτρα και ταυτόχρονα παρακωλύουν τη λειτουργία της διαδικασίας επίλυσης διαφορών. Κατά την αρχική εκπόνηση του κανονισμού δεν συμπεριλήφθηκαν διατάξεις για την αντιμετώπιση των εν λόγω καταστάσεων, αλλά οι τρέχουσες εξελίξεις, δηλαδή η παρακώλυση του μηχανισμού επίλυσης διαφορών τον οποίο καθιερώνει η συμφωνία για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), επιβάλλουν την ανάληψη από την Ένωση δράσης το ταχύτερο δυνατόν για την προστασία των συμφερόντων της.

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την προτεραιότητα της Ένωσης για αποτελεσματική διεκδίκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης που απορρέουν από διεθνείς εμπορικές συμφωνίες. Στις πολιτικές κατευθύνσεις για την Επιτροπή διακηρύσσεται ότι: «... πρέπει να διασφαλίσουμε ότι μπορούμε να διεκδικήσουμε τα δικαιώματά μας, μεταξύ άλλων μέσω της επιβολής κυρώσεων, σε περίπτωση που άλλα μέρη εμποδίζουν την επίλυση εμπορικών συγκρούσεων»², ενώ στο ίδιο πνεύμα κινείται και η επιστολή ανάθεσης καθηκόντων προς τον επίτροπο Εμπορίου³.

Η προτεινόμενη τροποποίηση επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την επιβολή κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατή η λήψη μέτρων στις καταστάσεις κατά τις οποίες παρακωλύεται η λειτουργία των διαδικασιών επίλυσης διαφορών. Εξάλλου, η εν λόγω τροποποίηση πρέπει να θεσπιστεί το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των δικαιωμάτων της Ένωσης. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία έγκριση της τροποποίησης από τους συννομοθέτες, δεν προτείνονται περαιτέρω αλλαγές.

– Παρακώλυση του μηχανισμού επίλυσης διαφορών

Εδώ και περισσότερο από δύο έτη, το όργανο επίλυσης διαφορών (ΟΕΔ) του ΠΟΕ αδυνατεί να πληρώσει τις κενές θέσεις στο δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο του ΠΟΕ. Εξαιτίας της

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 50).

² Πολιτικές κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019-2024.

³ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_el.pdf

³ Επιστολή ανάθεσης καθηκόντων, της 1ης Δεκεμβρίου 2019, της προέδρου της Επιτροπής κ. von der Leyen προς τον επίτροπο Εμπορίου.

παρακώλυσης των διορισμών, από την 11η Δεκεμβρίου 2019 και μετά το εν λόγω δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο θα έχει μόνο ένα μέλος. Ως εκ τούτου, από την ημερομηνία αυτή και μετά το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο δεν θα μπορεί να εξετάζει νέες εφέσεις. Τα μέλη του ΠΟΕ θα μπορούν, προσβάλλοντας τις εκθέσεις των ειδικών ομάδων με έφεση, να παρακάμπτουν δεσμευτικές αποφάσεις και, επομένως, να διαφεύγουν τις διεθνείς υποχρεώσεις τους. Όταν προσβάλλεται έκθεση ειδικής ομάδας με έφεση, αλλά το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο δεν μπορεί να λειτουργήσει, η διαφορά θα εισέρχεται σε νομικό κενό και θα παραμένει ανεπίλυτη (η πρακτική αυτή έχει χαρακτηριστεί ως διά εφέσεως αποστολή της διαφοράς «στο κενό»). Αυτό σημαίνει ότι, στις εν λόγω περιπτώσεις, το σύστημα επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ δεν θα είναι δεσμευτικό. Ωστόσο, αν ο σεβασμός των διεθνών εμπορικών κανόνων δεν μπορεί να επιβληθεί αποτελεσματικά, θα τεθούν εντέλει σε κίνδυνο τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Έναντι αυτής της αναδυόμενης κατάστασης, η Ένωση εργάζεται εντατικά σε δύο άξονες: i) υποβάλλει προτάσεις για να αρθούν οι επιφυλάξεις τις οποίες προβάλλει το μέλος του ΠΟΕ που παρακωλύει τους διορισμούς και συνεργάζεται με τα μέλη του ΠΟΕ για την εξεύρεση λύσεων προς την κατεύθυνση αυτή⁴, και ii) επεξεργάζεται μέτρα έκτακτης ανάγκης υπό τη μορφή μιας μεταβατικής ρύθμισης, η οποία αποσκοπεί στην αναπλήρωση του δευτεροβάθμιου μηχανισμού του ΠΟΕ, έως την αποκατάστασή του, από διαιτησία βάσει του άρθρου 25 του μνημονίου συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με την επίλυση των διαφορών⁵. Η εν λόγω μεταβατική ρύθμιση διατηρεί σε λειτουργία την κατ' έφεση εξέταση των αποφάσεων και, επομένως, οδηγεί όχι μόνο στην έκδοση τελεσίδικων αποφάσεων οι οποίες έχουν διέλθει ολόκληρη τη δικαιοδοτική διαδικασία του ΠΟΕ, η οποία περιλαμβάνει δύο στάδια, αλλά και στην έκδοση αποφάσεων που είναι εκτελεστές βάσει των κανόνων του ΠΟΕ. Πρόκειται για προσωρινή λύση, η οποία προορίζεται να λειτουργήσει κατά το διάστημα έως την επανάληψη της λειτουργίας του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου. Ωστόσο, η εν λόγω μεταβατική ρύθμιση δεν αποτελεί αυτόματο μηχανισμό και θα χρειαστεί την ατομική συμφωνία των άλλων μελών του ΠΟΕ.

Επιπλέον, υπάρχει ο κίνδυνος να δημιουργηθεί εμπλοκή στους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών και άλλων διεθνών εμπορικών συμφωνιών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διμερών και των περιφερειακών, ιδίως των παλαιότερων συμφωνιών, αν αντισυμβαλλόμενη τρίτη χώρα παύσει να συνεργάζεται όπως απαιτείται για τη λειτουργία του εκάστοτε οικείου μηχανισμού επίλυσης διαφορών. Για παράδειγμα, υπάρχει ο κίνδυνος τρίτη χώρα να μη διορίζει διαιτητή και να μην προβλέπεται εναλλακτικός μηχανισμός για τη συνέχιση, παρά ταύτα, της λειτουργίας του οικείου συστήματος επίλυσης διαφορών. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα τεθούν σε κίνδυνο και θα χρειάζονται προστασία, ακριβώς όπως αναφέρεται παραπάνω σε σχέση με τη συμφωνία για τον ΠΟΕ. Εξάλλου, την κρισιμότητα του εν λόγω ζητήματος ενισχύει η αυξανόμενη έμφαση της Ένωσης στην επιβολή των κανόνων. Μάλιστα, αναμένεται αυξημένη χρήση των μηχανισμών επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο των διμερών και περιφερειακών συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών της Ένωσης, καθώς περισσότερες τέτοιες συμφωνίες τίθενται σε εφαρμογή και προβλέπουν υποχρεώσεις «ΠΟΕ συν». Πράγματι, η Ένωση κίνησε πρόσφατα τις πρώτες τρεις τέτοιες υποθέσεις.

— Ο κανονισμός για την επιβολή

⁴ Επικεφαλής της διαδικασίας είναι ο πρέσβης της Νέας Ζηλανδίας κ. Walker, νυν πρόεδρος του οργάνου επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ.

⁵ Η πρωτοβουλία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27 Μαΐου 2019 και στις 15 Ιουλίου 2019. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την υποστήριξή του με ψήφισμα που εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2019.

Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν τον κανονισμό για την επιβολή ως κοινό νομοθετικό πλαίσιο για την επιβολή των δικαιωμάτων της Ένωσης που απορρέουν από διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, με βάση σαφείς και προβλέψιμους κανόνες για τη λήψη μέτρων από την Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι συννομοθέτες ανέθεσαν στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις εγκαίρως, εντός του πεδίου εφαρμογής που καθορίζεται από τον κανονισμό και εντός των ορίων και σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται ρητά.

Βάσει του κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει τα ακόλουθα είδη μέτρων εμπορικής πολιτικής: τελωνειακούς δασμούς, ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές ή τις εξαγωγές αγαθών και μέτρα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να επιλέγονται και να σχεδιάζονται με βάση αντικειμενικά κριτήρια, μεταξύ των οποίων την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την άσκηση πίεσης σε τρίτες χώρες για να συμμορφωθούν με τους διεθνείς εμπορικούς κανόνες, τη δυνατότητά τους να ανακουφίσουν τους οικονομικούς φορείς εντός της Ένωσης που πλήττονται από τα μέτρα της τρίτης χώρας και την ελαχιστοποίηση του αρνητικού οικονομικού αντικτύπου για την Ένωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά σημαντικές πρώτες ύλες.

Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού εκτείνεται στην έκδοση, αναστολή, τροποποίηση και κατάργηση εκτελεστικών πράξεων σε συνάρτηση με:

- α) την επιβολή των δικαιωμάτων της Ένωσης βάσει δεσμευτικών πολυμερών και διμερών κανόνων επίλυσης διαφορών·
- β) μέτρα επανεξισορρόπησης βάσει πολυμερών και διμερών κανόνων διασφάλισης· και
- γ) μέτρα επανεξισορρόπησης στις περιπτώσεις τροποποίησης από τρίτη χώρα των παραχωρήσεων της βάσει του άρθρου XXVIII της GATT του 1994.

Ειδικότερα όσον αφορά την επιβολή των δικαιωμάτων της Ένωσης βάσει δεσμευτικών πολυμερών και διμερών κανόνων επίλυσης διαφορών, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να θεσπίζει μέτρα εμπορικής πολιτικής στην περίπτωση που τρίτη χώρα εφαρμόζει παράνομο μέτρο, ιδίως για να ασκηθεί στην τρίτη χώρα πίεση να συμμορφωθεί, ώστε να προστατευθούν τα συμφέροντα της Ένωσης. Ωστόσο, η θέσπιση τέτοιων μέτρων είναι δυνατή μόνο κατόπιν επιτυχούς ολοκλήρωσης των διαδικασιών επίλυσης διαφορών αναφορικά με το μέτρο της τρίτης χώρας.

Ως εκ τούτου, ο κανονισμός δεν προβλέπει σχετικές αρμοδιότητες για τις καταστάσεις κατά τις οποίες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών δεν λειτουργούν και, επομένως, δεν μπορούν να ολοκληρωθούν, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις παρακώλυσης των μηχανισμών επίλυσης διαφορών. Η παρούσα πρόταση τροποποίησης του κανονισμού για την επιβολή αποκαθιστά το εν λόγω κενό, μέσω της επέκτασης των εναυσμάτων για την ανάληψη δράσης βάσει του κανονισμού για την επιβολή στις εν λόγω καταστάσεις.

– *Πολιτικές εκτιμήσεις*

Κύριος στόχος της προτεινόμενης τροποποίησης είναι να υπάρξει πρόνοια για τις καταστάσεις στις οποίες, αφού η Ένωση έχει επιτύχει την έκδοση ευνοϊκής απόφασης από ειδική ομάδα επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ, η διαδικασία παγώνει διότι ο αντίδικος αποστέλλει διά εφέσεως την έκθεση της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ «στο κενό» και δεν έχει συμφωνήσει στη μεταβατική υπαγωγή της δευτεροβάθμιας εκδίκασης της διαφοράς σε διαιτησία, βάσει του άρθρου 25 του μνημονίου συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με την επίλυση

των διαφορών. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν θα υπάρξει δεσμευτική έκβαση της διαδικασίας επίλυσης διαφορών.

Επιπλέον, η προτεινόμενη τροποποίηση καλύπτει τις παρόμοιες καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο άλλων διεθνών εμπορικών συμφωνιών, ιδίως περιφερειακών ή διμερών, αν αντισυμβαλλόμενη τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται όπως απαιτείται για τη λειτουργία του εκάστοτε οικείου μηχανισμού επίλυσης διαφορών. Για παράδειγμα, υπάρχει ο κίνδυνος τρίτη χώρα να μη διορίζει διαιτητή και να μην υπάρχει εναλλακτικός μηχανισμός για τη συνέχιση, παρά ταύτα, της λειτουργίας του προβλεπόμενου συστήματος διαιτησίας.

Η πρόταση καλύπτει από κοινού τις δύο αυτές καταστάσεις, για λόγους συνοχής και αποδοτικότητας. Αμφότερες οι εν λόγω καταστάσεις έχουν τα ίδια βασικά αίτια και επιφέρουν τις ίδιες αρνητικές επιπτώσεις για τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλλει τα δικαιώματά της και ότι αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, μέσω ανεξάρτητου δικαιοδοτικού μηχανισμού. Εντούτοις, αν αυτό δεν είναι εφικτό και η άλλη πλευρά ευθύνεται για την παρακώλυση της λειτουργίας του ανεξάρτητου δικαιοδοτικού μηχανισμού, η Ένωση θα πρέπει, παρά ταύτα, να μπορεί να επιβάλει τα δικαιώματά της.

Η παρούσα πρόταση εξασφαλίζει ότι η Ένωση διαθέτει τα απαραίτητα εργαλεία για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της, όταν αυτό αποδεικνύεται αναγκαίο. Η επιλεγείσα μέθοδος δράσης αντικατοπτρίζει την προσήλωση της Ένωσης στην πολυμέρεια και στην επίλυση των διαφορών μέσω ανεξάρτητων δικαιοδοτικών μηχανισμών.

Αν η Ένωση επέλεγε να μην υιοθετήσει την παρούσα πρόταση, το αποτέλεσμα θα ήταν ότι, στις περιπτώσεις παρακώλυσης των μηχανισμών επίλυσης διαφορών κατά τα περιγραφόμενα παραπάνω, η Ένωση θα αδυνατούσε να προστατεύσει εγκαίρως τα δικαιώματά της. Μάλιστα, τυχόν τέτοια επιλογή της Ένωσης θα παρείχε και κίνητρο στις τρίτες χώρες που προσβάλλουν δικαιώματα της Ένωσης τα οποία απορρέουν από διεθνή συμφωνία να τορπιλίσουν τον οικείο δικαιοδοτικό μηχανισμό.

Η επιλογή να στηριχθεί η δράση της Ένωσης στο πλαίσιο που ήδη υπάρχει με τη μορφή του κανονισμού εξασφαλίζει την ικανότητα της Ένωσης να δρα ταχέως. Η ταχύτητα δράσης είναι κρίσιμη. Επομένως, η επιλεγείσα μέθοδος δράσης, η οποία ακολουθεί τη λογική που ακολουθεί και ο ίδιος ο κανονισμός, είναι προτιμότερη από τη μέθοδο της θέσπισης, με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μέτρων εμπορικής πολιτικής σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση κατά την οποία μια τρίτη χώρα εφαρμόζει μέτρο του είδους που συνήθως παραπέμπεται σε διαδικασία επίλυσης διαφορών, αλλά παρακωλύει τη δικαιοδοτική διαδικασία.

Τα μέτρα εμπορικής πολιτικής που λαμβάνονται βάσει του κανονισμού εξυπηρετούν κυρίως τον στόχο της άσκησης πίεσης σε τρίτη χώρα για να παύσει να παραβιάζει εμπορική συμφωνία της Ένωσης μετά την επιτυχή προσφυγή της Ένωσης στον οικείο μηχανισμό επίλυσης διαφορών. Η προτεινόμενη τροποποίηση παρέχει στην Ένωση τη δυνατότητα να επιβάλλει μέτρα βάσει του κανονισμού, ιδίως για να ασκεί πίεση για τον τερματισμό της παραβίασης, ακόμη και αν δεν έχει εξαντληθεί η δικαιοδοτική διαδικασία επίλυσης των διαφορών, εφόσον η τρίτη χώρα παρακωλύει την εν λόγω διαδικασία.

Τα προβλεπόμενα μέτρα είναι συμβατά με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης. Το γενικό δημόσιο διεθνές δίκαιο επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως η αναλογικότητα και η προηγούμενη ειδοποίηση, την επιβολή αντιμέτρων, δηλαδή μέτρων που, ενώ υπό κανονικές συνθήκες θα συνιστούσαν παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων του μέρους που τα

επιβάλλει, δικαιολογούνται διότι επιβάλλονται από θιγόμενο μέρος σε βάρος κράτους που βαρύνεται με παραβίαση του διεθνούς δικαίου και έχουν ως στόχο να επιτύχουν την παύση της παραβίασης ή επανόρθωση γι' αυτήν. Ο εν λόγω κανόνας διεθνούς εθιμικού δικαίου έχει κωδικοποιηθεί από την Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου, η οποία αποτελεί όργανο των Ηνωμένων Εθνών, στο σχέδιο άρθρων σχετικά με την ευθύνη των κρατών για διεθνώς παράνομες πράξεις⁶. Καταρχήν, μέρος που επιβάλλει αντίμετρα δεν απαλλάσσεται από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του βάσει τυχόν εφαρμοστέας διαδικασίας επίλυσης διαφορών⁷. Οι διατάξεις αυτές συνιστούν *lex specialis* σε σχέση με τις διατάξεις του γενικού δημόσιου διεθνούς δικαίου για τα αντίμετρα⁸. Ωστόσο, όταν το ευθυνόμενο μέρος δεν συνεργάζεται καλόπιστα στις διαδικασίες επίλυσης των διαφορών, με αποτέλεσμα να εμποδίζει το θιγόμενο μέρος να ολοκληρώσει τις διαδικασίες αυτές, η δυνατότητα καταφυγής σε αντίμετρα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του γενικού δημόσιου διεθνούς δικαίου, κατ' ανάγκη, αναβιώνει. Η Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου σημειώνει ότι η αναβίωση της εν λόγω δυνατότητας επέρχεται όταν ένα μέρος «δεν εφαρμόζει τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών με καλή πίστη» ή «όταν ένα συμβαλλόμενο κράτος δεν συνεργάζεται για τη συγκρότηση του σχετικού δικαιοδοτικού οργάνου»⁹. Πρόκειται για τις καταστάσεις στις οποίες θα εφαρμόζεται η προτεινόμενη τροποποίηση.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση συνάδει με την προτεραιότητα της Ένωσης για αποτελεσματική διεκδίκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης που απορρέουν από διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, με σκοπό τη διασφάλιση θέσεων εργασίας και την τόνωση της ανάπτυξης στην Ένωση. Προσαρμόζει το υφιστάμενο κοινό νομοθετικό πλαίσιο στην προπεριγραφείσα νέα κατάσταση.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση συμβαδίζει με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης και υπογραμμίζει εκ νέου την προσήλωση της Ένωσης στην πολυμέρεια και στην επίλυση των διαφορών μέσω ανεξάρτητων δικαιοδοτικών μηχανισμών. Η πρόταση αποσκοπεί στην τροποποίηση του ισχύοντος κανονισμού για την επιβολή, ο οποίος εξ αρχής συμβαδίζει με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προτεινόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική λόγω της φύσης των μέτρων που θεσπίζονται και λόγω του σκοπού τους, που είναι η επιβολή των διεθνών εμπορικών συμφωνιών της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη τροποποίηση είναι το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Άνευ αντικειμένου. Η κοινή εμπορική πολιτική αποτελεί τομέα αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης. Η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στους τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας.

⁶ Βλ. Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου, *Draft Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts* (Σχέδιο άρθρων σχετικά με την ευθύνη των κρατών για διεθνώς παράνομες πράξεις), Νοέμβριος 2001, Γενική Συνέλευση, επίσημα πρακτικά, πενήτηκοστή πέμπτη σύνοδος, συμπλήρωμα αριθ. 10 (A/56/10), κεφ. IV.E.1, κεφάλαιο II και, ιδίως, εισαγωγικό σχόλιο 1.

⁷ Ο.π., άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α).

⁸ Ο.π., άρθρο 55.

⁹ Ο.π., άρθρο 52 παράγραφος 3 στοιχείο β) και άρθρο 52 παράγραφος 4, και σχόλια 2, 8 και 9.

- **Αναλογικότητα**

Ο στόχος της ταχείας προστασίας των συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο διεθνών εμπορικών συμφωνιών στις καταστάσεις στις οποίες τρίτες χώρες θεσπίζουν παράνομα μέτρα και ταυτόχρονα παρακωλύουν τη λειτουργία της οικείας διαδικασίας επίλυσης διαφορών επιτυγχάνεται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο με την προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού για την επιβολή. Η τροποποίηση περιορίζεται στην προσθήκη δύο νέων εναυσμάτων για την ανάληψη δράσης από την Ένωση και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της. Επιπλέον, τα θεσπιζόμενα βάσει του κανονισμού μέτρα πρέπει να είναι και τα ίδια αναλογικά. Για τις περιπτώσεις που αυτό δεν προκύπτει από τις διατάξεις της οικείας διεθνούς συμφωνίας, η τροποποίηση προσθέτει ρητή σχετική διάταξη. Η εν λόγω διάταξη συνάδει με την απαίτηση του γενικού διεθνούς δικαίου να είναι τα αντίμετρα αναλογικά.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προκείμενη νομοθετική τροποποίηση είναι κατάλληλη διότι τροποποιεί υφιστάμενο κανονισμό που έχει ήδη θεσπιστεί βάσει του άρθρου 207 της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Για την παρούσα πρωτοβουλία δεν έχει διεξαχθεί δημόσια διαβούλευση. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν μόνο στην προσθήκη νέων εναυσμάτων για την ανάληψη δράσης κατ' εφαρμογή του κανονισμού, ενόψει της επείγουσας κατάστασης που θα προκύψει στο πλαίσιο του ΠΟΕ.

Για τη θέσπιση οποιουδήποτε μέτρου εμπορικής πολιτικής βάσει του κανονισμού, η Επιτροπή υπέχει ήδη την υποχρέωση να διεξαγάγει διαδικασία συλλογής πληροφοριών και να ακολουθήσει διαδικασία έκδοσης εκτελεστικής πράξης, σε κάθε επιμέρους περίπτωση εφαρμογής του κανονισμού. Μέσω της διαδικασίας συλλογής πληροφοριών, η Επιτροπή θα αναζητά και θα συγκεντρώνει πληροφορίες και απόψεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης στους συγκεκριμένους τομείς στους οποίους εξετάζεται η λήψη αντιμέτρων. Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τις υποβαλλόμενες συμβολές. Η επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1843¹⁰ θα επικουρεί την Επιτροπή στην εφαρμογή του κανονισμού για την επιβολή. Η εν λόγω επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών της Ένωσης.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Άνευ αντικειμένου. Σχετικές λεπτομέρειες παρέχονται παρακάτω.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2015, που καθορίζει ενωσιακές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ L 272 της 16.10.2015, σ. 1).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων για την παρούσα πρωτοβουλία, λόγω της φύσης του θέματος, που είναι η επιβολή και εφαρμογή δικαιωμάτων βάσει διεθνών εμπορικών συμφωνιών. Η παρούσα πρόταση δεν έχει άμεσες οικονομικές, κοινωνικές ή περιβαλλοντικές επιπτώσεις και η φύση των μέτρων που είναι δυνατόν να λαμβάνονται (κατά περίπτωση) δεν επιτρέπει την εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεών τους.

Όπως εξηγείται παραπάνω, για τη θέσπιση οποιουδήποτε μέτρου εμπορικής πολιτικής, η Επιτροπή υπέχει ήδη την υποχρέωση να διεξαγάγει διαδικασία συλλογής πληροφοριών και να ακολουθήσει διαδικασία έκδοσης εκτελεστικής πράξης, σε κάθε επιμέρους περίπτωση εφαρμογής του κανονισμού. Μέσω της διαδικασίας συλλογής πληροφοριών, η Επιτροπή θα αναζητά και θα συγκεντρώνει πληροφορίες και απόψεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης στους συγκεκριμένους τομείς.

Η πρόταση ανανεώνει την υποχρέωση της Επιτροπής να επανεξετάσει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ύστερα από ορισμένο χρονικό διάστημα. Επομένως, η Επιτροπή θα μπορέσει να εξετάσει τις επιπτώσεις της τροποποίησης αναλόγως.

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση αντιμετωπίζει μια επείγουσα κατάσταση και, ως εκ τούτου, απαιτεί ταχεία δράση.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Άνευ αντικειμένου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Καμία.

Η προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπει μηχανισμό για την επιβολή των δικαιωμάτων της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η πρόταση περιορίζεται στη θέσπιση περιορισμένου αριθμού τροποποιήσεων στον ισχύοντα κανονισμό για την επιβολή.

Οι νέες διατάξεις έχουν ως εξής:

- Στο άρθρο 3 (Πεδίο εφαρμογής), προστίθενται στοιχεία αα) και ββ), ώστε να μπορεί η Ένωση να λαμβάνει μέτρα στις καταστάσεις στις οποίες δεν μπορεί να διεξαχθεί διαδικασία επίλυσης διαφορών λόγω μη συνεργασίας του άλλου μέρους, σε συνάρτηση με εμπορική διαφορά στο πλαίσιο είτε της συμφωνίας για τον ΠΟΕ είτε

άλλων περιφερειακών ή διμερών διεθνών εμπορικών συμφωνιών, αντίστοιχα. Όσον αφορά τις διαφορές στο πλαίσιο της συμφωνίας για τον ΠΟΕ, θα απαιτείται η Ένωση να έχει επιτύχει την έκδοση απόφασης ειδικής ομάδας του ΠΟΕ η οποία να επιβεβαιώνει το δικαίωμα της ΕΕ να λάβει μέτρα και να μην υπάρχει συμφωνία επί μεταβατικής ρύθμισης για την υπαγωγή της δευτεροβάθμιας εκδίκασης της διαφοράς σε διαιτησία.

- Στο άρθρο 4, προστίθεται στοιχείο ββ) για να οριστεί ότι τα αντίμετρα της Ένωσης στις περιπτώσεις αυτές δεν υπερβαίνουν την ολική ή μερική αναίρεση των οφελών που προκύπτει από μέτρο της τρίτης χώρας. Η ρύθμιση αυτή περιλαμβάνεται ήδη στο υφιστάμενο πλαίσιο δυνάμει των αντίστοιχων κανόνων επίλυσης διαφορών και συνάδει με την απαίτηση του γενικού δημόσιου διεθνούς δικαίου να είναι τα αντίμετρα αναλογικά προς την παραβίαση στην οποία αποτελούν απάντηση.
- Το άρθρο 10 τροποποιείται ώστε να ανανεωθεί η υποχρέωση της Επιτροπής να επανεξετάσει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης υποχρέωσης επανεξέτασης των τροποποιήσεων που επιφέρει η παρούσα πρόταση, ύστερα από διάστημα πέντε ετών.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹ θεσπίζει ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο για την άσκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης βάσει διεθνών εμπορικών συμφωνιών σε ορισμένες ειδικές καταστάσεις.
- (2) Μία από τις καταστάσεις αυτές αφορά τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που προβλέπονται από τη συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και άλλες διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών και διμερών συμφωνιών. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 παρέχει στην Ένωση τη δυνατότητα να αναστέλλει υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επίλυσης διαφορών.
- (3) Ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός δεν λαμβάνει πρόνοια για τις καταστάσεις στις οποίες η Ένωση έχει δικαίωμα λήψης μέτρων προς απάντηση σε μέτρο που εφαρμόζει τρίτη χώρα, αλλά η διαδικασία επίλυσης της διαφοράς μέσω δικαιοδοτικού μηχανισμού παρακωλύεται ή δεν είναι διαθέσιμη για λόγους που οφείλονται στη μη συνεργασία της τρίτης χώρας που έχει θεσπίσει το επίμαχο μέτρο.
- (4) Το όργανο επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ αδυνατεί να πληρώσει τις κενές θέσεις στο δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο. Το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο δεν είναι πλέον σε θέση να επιτελεί τη λειτουργία του από τη στιγμή που εναπομένουν λιγότερα από τρία μέλη του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου. Μέχρι να διευθετηθεί η εν λόγω κατάσταση και προκειμένου να διαφυλαχθούν οι βασικές αρχές

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 50).

και τα χαρακτηριστικά του συστήματος επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ, καθώς και τα δικονομικά δικαιώματα της Ένωσης σε εκκρεμείς και μελλοντικές διαφορές, η Ένωση έχει επιδιώξει να συμφωνήσει μεταβατικές ρυθμίσεις που προβλέπουν την υπαγωγή της δευτεροβάθμιας εκδίκασης των διαφορών σε διαιτησία, σύμφωνα με το άρθρο 25 του μνημονίου συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών (εφεξής: «μνημόνιο συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με την επίλυση των διαφορών»). Η προσέγγιση αυτή εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27 Μαΐου 2019 και στις 15 Ιουλίου 2019 και υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019. Αν μέλος του ΠΟΕ αρνείται να συνάψει τέτοια ρύθμιση και ασκήσει έφεση ενώπιον μη λειτουργούντος δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, η επίλυση της διαφοράς, στην πραγματικότητα, εμποδίζεται.

- (5) Στο ίδιο πνεύμα, παρόμοια κατάσταση μπορεί να προκύψει και στο πλαίσιο άλλων διεθνών εμπορικών συμφωνιών, ιδίως περιφερειακών ή διμερών, αν τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται όπως απαιτείται για τη λειτουργία του οικείου συστήματος επίλυσης διαφορών, για παράδειγμα αν δεν διορίζει διαιτητή και δεν προβλέπεται μηχανισμός για την εξασφάλιση της συνέχισης της λειτουργίας του συστήματος επίλυσης διαφορών στην περίπτωση αυτή.
 - (6) Αντιμέτωπη με την παρακώλυση της λειτουργίας του συστήματος επίλυσης διαφορών, η Ένωση θα αδυνατεί να επιβάλει την τήρηση διεθνών εμπορικών συμφωνιών. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 654/2014 στις εν λόγω καταστάσεις.
 - (7) Προς τον σκοπό αυτόν, η Ένωση θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα ταχείας αναστολής των υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή διμερών συμφωνιών, όταν δεν είναι δυνατή η αποτελεσματική προσφυγή σε δεσμευτικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών διότι η τρίτη χώρα έχει καταστήσει αδύνατη για την Ένωση την εν λόγω προσφυγή.
 - (8) Είναι επίσης σκόπιμο να οριστεί ότι, όταν λαμβάνονται μέτρα περιοριστικά του εμπορίου με τρίτη χώρα στις παραπάνω καταστάσεις, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την ολική ή μερική αναίρεση των εμπορικών συμφερόντων της Ένωσης που προκαλείται από τα μέτρα της εν λόγω τρίτης χώρας, όπως επιβάλλουν οι υποχρεώσεις της Ένωσης δυνάμει του διεθνούς δικαίου.
 - (9) Τέλος, η ρήτρα επανεξέτασης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 654/2014 θα πρέπει να ανανεωθεί για μία ακόμη πενταετία και να συμπεριλάβει την εφαρμογή της προτεινόμενης τροποποίησης.
 - (10) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,
- ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:
 - α) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο αα):

«αα) ύστερα από τη διαβίβαση έκθεσης ειδικής ομάδας του ΠΟΕ με την οποία γίνονται δεκτοί, εν όλω ή εν μέρει, οι ισχυρισμοί που προβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση διαδικασίας

έφεσης κατά το άρθρο 17 του μνημονίου συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με την επίλυση των διαφορών και αν η τρίτη χώρα δεν έχει συμφωνήσει στη μεταβατική υπαγωγή της δευτεροβάθμιας εκδίκασης της διαφοράς σε διαιτησία βάσει του άρθρου 25 του μνημονίου συμφωνίας του ΠΟΕ σχετικά με την επίλυση των διαφορών»

β) παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο ββ):

«ββ) σε εμπορικές διαφορές που αφορούν άλλες διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ή διμερών συμφωνιών, αν η εκδίκασή τους δεν είναι δυνατή διότι η τρίτη χώρα δεν λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τη λειτουργία διαδικασίας επίλυσης των διαφορών»

2) Στο άρθρο 4 παράγραφος 2, παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο ββ):

«ββ) όταν λαμβάνονται μέτρα περιοριστικά του εμπορίου με τρίτη χώρα σε καταστάσεις του άρθρου 3 στοιχείο αα) ή ββ), τα μέτρα αυτά είναι αναλογικά προς την ολική ή μερική αναίρεση των εμπορικών συμφερόντων της Ένωσης που προκαλείται από τα μέτρα της εν λόγω τρίτης χώρας»

3) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το αργότερο έως την 1η Μαρτίου 2025, η Επιτροπή επανεξετάζει το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις τροποποιήσεις του πεδίου εφαρμογής που ισχύουν από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος τροποποιητικού κανονισμού], τα μέτρα εμπορικής πολιτικής που είναι δυνατόν να ληφθούν, καθώς και την εφαρμογή του, υποβάλλει δε έκθεση με τα πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.»

β) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, η Επιτροπή διενεργεί επανεξέταση με στόχο να εξετάσει, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, πρόσθετα μέτρα εμπορικής πολιτικής για την αναστολή παραχωρήσεων ή άλλων υποχρεώσεων στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών με αντικείμενο υπηρεσίες.»

ii) το δεύτερο εδάφιο απαλείφεται.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος